

સત્સંગ શિક્ષણ પરીક્ષા

બોચાસણવાસી શ્રી અક્ષરપુરુષોત્તમ સ્વામિનારાયણ સંસ્થા, શાહીબાગ, અમદાવાદ - 380 004.

સત્સંગ પરિચય - ૧ SATSG PARICHAY - 1

રવિવાર, 29 ફેબ્રુઆરી, 2004

સમય : સવારે 9 થી 11:15

કુલ ગુણ : 75

વર્ગખંડમાં હાજર રહેલ પરીક્ષાર્થીએ જાતે જ પોતાની વિગત દર્શાવતું સ્ટીકર લગાવવું. સ્ટીકર વગરની જવાબવહી માન્ય ગણાશે નહીં.

(The examinee should personally apply the sticker bearing his/her details. **Answer book without sticker will be invalid.**)

આ ચોરસમાં
સ્ટીકર લગાવવું.
**(Apply
Sticker Here)**

ગેરહાજર પરીક્ષાર્થીની જવાબવહી ઉપર સ્ટીકર લગાવવાનું નથી.
(Do not apply sticker of absent examinees.)

પરીક્ષાર્થીએ જાતે ભરવાની વિગત (To Be Filled by Examinee)

Examinee's Seat No. (In Numerics)

--	--	--	--	--	--

(પરીક્ષાર્થીનો બેઠક ક્રમાંક (અંકડામાં))

AGE OF EXAMINEE (ઉંમર).....

EDUCATION OF EXAMINEE (અભ્યાસ) .....

પરીક્ષાર્થીએ લગાડેલ સ્ટીકર તથા ઉપરની વિગતોની સત્યાર્થતાની ચકાસણી કર્યા પછી જ વર્ગસુપરવાઇઝરે સહી કરવી.

(Exam Supervisor should only sign after checking the sticker and the written details above.)

વર્ગસુપરવાઇઝરની સહી

(Signature of Exam Supervisor) .....

પાછળ લખેલી સૂચનાઓનું અવશ્ય પાલન કરવું.

(Please follow the instructions written on
the back side.)

મોડરેશન કાર્યાલય માટે જ	પ્રશ્ન નંબર	મેળવેલ ગુણ
	1	
	2	
	3	
	4	
	5	
	6	
	7	
	8	
	9	
	10	
	11	
	12	
	કુલ ગુણ	

પેપર તપાસનાર (પરીક્ષક) ની સહી

.....

(વિભાગ - ૧ સહજાનંદ ચરિત્ર)

પ્ર.૧ નીચેનાં વિધાનો કોણ, કોને અને ક્યારે કહે છે તે લખો. [૧૦]

૧. “આવા મોટા શહેરમાં આપનો મઠ કેમ નથી ?”

કોણ : ..... કોને : .....

ક્યારે : .....

૨. “હવે ચિંતા ન કરશો. હું સેવામાં પાછળ જઈશ.”

કોણ : ..... કોને : .....

ક્યારે : .....

૩. “સ્વામિનારાયણે ઘણું સુંદર કાર્ય કર્યું છે.”

કોણ : ..... કોને : .....

ક્યારે : .....

૪. “ગષેડાનો ભાર ગષેડા ઉપદે.”

કોણ : ..... કોને : .....

ક્યારે : .....

૫. “તમે કોની શિખામણથી વસનો છોડ્યાં ?”

કોણ : ..... કોને : .....

ક્યારે : .....

પ્ર.૨ નીચે આપેલાં વાક્યો વિષે કારણ આપો. (બે થી ત્રણ લીટીમાં જ) [૬]

૧. શ્રીજમહારાજે નિષ્ઠુળાનંદ સ્વામીને ઓરડીની બહાર કાઢ્યા.

.....
.....
.....

૨. શ્રીજમહારાજે બાળકને કેરી આપી રાજી કર્યા.

.....
.....
.....

૩. આત્મારામે વજેસિંહને કહ્યું, ‘બીજ આવી જ ડગલી નહિ થાય.’

.....
.....
.....

પ્ર.૩ નીચેના પ્રસંગોમાંથી કોઈપણ એક પ્રસંગના ફક્ત મુખ્ય પાંચ મુદ્દા (વાક્યના સ્વરૂપમાં) લખો.
(વર્ણન કરવાનું નથી)

[૫]

૧. લાલજી સુથારને દીક્ષા   ૨. નરકના હુંડ ખાલી કર્યા.   ૩. ગુણાતીતનો મહિમા

પ્રસંગ :

૧. ....
.....

૨. ....
.....

૩. ....
.....

૪. ....
.....

૫. ....
.....

પ્ર.૪ નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ એક વાક્યમાં આપો.

[૫]

૧. શ્રીજમહારાજ ધામમાં ક્યારે પધાર્યા ?

૨. પરમહંસોને સમાજ ક્યા નામથી સંબોધવા લાગ્યો ?

૩. ‘વચનની મૂર્તિ’ કોણ કહેવાતા હતા ?

૪. શ્રીજમહારાજ ગઢા માટે શું કહેતા ?

૫. શ્રીજમહારાજે કોને જડભરત કહ્યા ?

પ્ર.૫ નીચેનાં વાક્યો ખરાં છે કે ખોટાં તે જણાવી ખોટાં વાક્યો સુધારીને ફરીથી લખો.

[૫]

૧. મહારાજે વેદાંતાચાર્યને ગીતાભાગવતનાં બાર મહાવાક્યોના અર્થ કરવા કહ્યું.

૨. ભાડરાના મૂળજી શર્મિને દીક્ષા આપી બાદ 'વર નિર્ગુણ રે' એ પદ મુક્તાનંદ સ્વામીએ બનાવ્યું.

૩. 'અમારી જન્મભૂમિ અયોધ્યાથી ઉત્તર દિશામાં સરવાર દેશ છે.'

૪. વિસનગરનો શોભારામ શાસ્ત્રી આઠ દિવસમાં આંધળો થયો.

૫. શ્રીજમહારાજે જૂનાગઢમાં સંવત ૧૯૮૪ના વેશાખ વદ ગ્રીજના દિવસે પ્રતિષ્ઠા કરી.

પ્ર.૬ નીચેનાં વિધાનોમાં ખાલી જગ્યા પૂરો.

[૪]

૧. સંવત ૧૯૮૨ના ..... ના દિવસે શિક્ષાપત્રી લખાઈ રહી.

૨. શ્રીજમહારાજે બે સ્વરૂપે દર્શન - આખા અને ..... ગામમાં આયાં.

૩. શ્રીજમહારાજે વરતાલમાં સ્વહસ્તે પોતાની મૂર્તિ ..... નામે પધરાવી.

૪. શ્રીજમહારાજે કુના કલ્યાણભાઈને દીક્ષા આપી ..... નામ પાડ્યું.

(વિભાગ - ૨ સત્સંગ વાચનમાળા ભાગ - ૨)

પ્ર.૭ નીચેનાં વિધાનો કોણ, કોને અને ક્યારે કહે છે તે લખો.

[૧૦]

૧. "આ લીમડા નીચે ભગવાન બેસશે."

કોણ : ..... કોને : .....

ક્યારે : .....

૨. "આ સૂર્ય છે, તેને લોકો સૂર્ય કહે તો જ તે સૂર્ય ?"

કોણ : ..... કોને : .....

ક્યારે : .....

૩. "મને તો જા એમ જ કહેવું."

કોણ : ..... કોને : .....

ક્યારે : .....

૪. "કૃષ્ણાવતારમાં આપને કોણ જમાડતું ?"

કોણ : ..... કોને : .....

ક્યારે : .....

૫. “તમે તો મહારાજની સેવા રોજ કરો છો માટે આ સેવા મને આપો.”

કોણા : ..... કોને : .....

કયારે : .....

પ્ર.૮ નીચે આપેલાં વાક્યો વિષે કારણ આપો. (બે થી ત્રણ લીટીમાં જ) [૬]

૧. જગા ભક્તને ગોળી વાગે ને વસમું લાગે એવું વસમું લાગ્યું.

.....
.....
.....

૨. પ્રેમાનંદ સ્વામીએ ‘વંદુ સહજાનંદ રસરૂપ’ એ પદો બનાવ્યાં.

.....
.....
.....

૩. ઈન્દ્રજિલ્લાઈ વહેવારની ચિંતા છોડી બ્રહ્મચારી થયા.

.....
.....
.....

પ્ર.૯ નીચે આપેલાં વાક્યોમાંથી વિષયને અનુરૂપ પાંચ સાચાં વાક્યોને શોધી ફક્ત નંબર લખો. [૫]

ટૂંકનોંધ :- નિત્યાનંદ સ્વામીની વિદ્વત્તા

૧. વિદ્યાપ્રાપ્ત કરવા દિનમણિ વિદ્વાનોથી શોભતી કાશી નગરીમાં આવ્યા. ૨. વડોદરાના મહારાજા સયાજીરાવની વિદ્વત્સભાના પંડિતો નિત્યાનંદ સ્વામી સાથે શાસ્ત્રાર્થ કરવા તૈયાર થયા. ૩. નરસિંહ પંડ્યાએ કહ્યું, ‘આ સૂર્ય છે તેને લોકો સૂર્ય કહે તો જ તે સૂર્ય ?’ ૪. નરસિંહ પંડ્યાએ પૂછ્યું, ‘ભગવાનના હસ્ત, મુખ કે મસ્તક વગરે અંગોને છોડીને એક ચરણારવિંદને જ નમસ્કાર કરવાનું કેમ કહ્યું છે ?’ ૫. નિત્યાનંદ સ્વામીએ કહ્યું, ‘ભગવાનના ચરણ પવિત્ર છે અને તેમનાં બાકીનાં અંગોમાં માયા રહેલી છે.’ ૬. શ્રીજમહારાજની પરાવાણી ‘વચનામૃત’ ગ્રંથનું સંપાદન કરવામાં સ્વામીનો મુખ્ય ફાળો હતો. ૭. વડતાલમાં જુદા જુદા સંપ્રદાયના વિદ્વાનોએ મળીને નક્કી કર્યું કે સ્વામિનારાયણના પંડિતોનો શાસ્ત્રાર્થમાં પરાજ્ય કરવો. ૮. શ્રીજમહારાજે પંડિતોને કહ્યું, ‘તે સભામાં નિત્યાનંદ મુનિ હશે તેનો જ્યાલ કર્યો છે ?’ ૯. આર્�ચાર્ય મહારાજે કહ્યું, ‘જો પરાજ્ય પામીને આવશો, તો તમારું વર્ષાસન બંધ કરી દઈશ.’ ૧૦. વિદ્વાનો પણ બોલવા લાગ્યા કે ‘સસ્સા મારનેકા સામાન તૈયાર કિયા તો આગે સિંહ આ કે ખડા હો ગયા. અબ ક્યા લડે ?’

ફક્ત નંબર :-

પ્ર.૧૦ નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ એક વાક્યમાં આપો.

૧. પ્રેમાનંદ સ્વામીએ રચેલ બે ગ્રંથોનાં નામ જણાવો.

.....

૨. દાદાભાયરના બે પુત્રોનાં નામ જણાવો.

.....

૩. મૂળજી બ્રહ્મચારીની આરસની મૂર્તિ કોણે અને કયા મંદિરમાં પથરાવી ?

.....

૪. શ્રીજમહારાજે આચાર્યની સ્થાપના ક્યારે કરી ?

.....

૫. ‘માણકીએ ચક્યા રે...’ એ પદના રચયિતા કોણ છે ?

.....

પ્ર.૧૧ વિભાગ ‘બ’માંથી યોગ્ય શબ્દ પસંદ કરી, વિભાગ ‘અ’ સામે લખી જોડકાં બનાવો. [૪]

‘અ’

૧. નિત્યાનંદ સ્વામી .....

૧. નૈષ્ઠિકપ્રતિધારી

૨. લાડુભા .....

૨. આત્મનિષ્ઠ

૩. મૂળજી બ્રહ્મચારી .....

૩. વિદ્યાવારિષિ

૪. અયોધ્યાપ્રસાદજી .....

૪. પ્રેમલક્ષ્ણાભક્તિ

(વિભાગ - ૩ નિબંધ)

પ્ર.૧૨ નીચેના કોઈપણ એક વિષય પર આશારે ૩૦ લીટીમાં નિબંધ લખો.

[૧૦]

૧. સમાજની શુદ્ધિ અને વૃદ્ધિના પ્રણેતા - સહજાનંદ સ્વામી

૨. શોભો સાધુગુણો સદા સરળને જક્તે અનાસક્ત છો.

૩. અધ્યાત્મ અને વ્યવહારનો સુભગ સમન્વય.

નિબંધ :

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

